

Olsztyn, 12 marca 2020 r.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

PS-IV.431.1.51.2019.AS

Pan
Wojciech Dereszewski
Wójt Gminy Kurzętnik

Pani
Grażyna Deranek
Dyrektor
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Kurzętniku

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie przeprowadził w dniach 2-6 grudnia 2019 r. kontrolę doraźną Urzędu Gminy w Kurzętniku, przy ul. Grunwaldzkiej 39 oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kurzętniku, przy ul. Dworcowej 8.

Kontrola przeprowadzona została w siedzibach jednostek kontrolowanych.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 ze zm.) – zwanej dalej ustawą/ustawą o pomocy społecznej, rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 ze zm.) oraz upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr FK-IV.0030.1139.2019 z dnia 26 listopada 2019 r.

Przedmiotem kontroli była ocena sposobu realizacji zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym, określonych w art. 17 ust. 1 pkt 3 i 14 ustawy o pomocy społecznej, w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, w związku z informacją dot. nieprawidłowości w realizacji ww. zadań.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2019 r. do 6 grudnia 2019 r.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole, podpisanym przez Państwa, bez wniesienia zastrzeżeń, w dniu 10 lutego 2020 r. (wpływ do tut. Urzędu – 12 lutego 2020 r.).

Ustalenia zawarte w protokole dokonane zostały w oparciu o analizę dokumentów dotyczących realizacji zadania własnego gminy, wynikającego z art. 17 pkt 3 i 14 ustawy o pomocy społecznej, a także wyjaśnienia i informacje udzielone w związku z prowadzoną kontrolą przez Państwa oraz pracowników socjalnych.

Na podstawie przeprowadzonej kontroli działalność Urzędu Gminy Kurzętnik i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kurzętniku, w zakresie spraw objętych kontrolą, oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że Wójt Gminy Kurzętnik wydał Zarządzenie Nr 80/2019 z dnia 21 sierpnia 2019 r., w sprawie ustalenia zryczałtowanej opłaty w szkołach w Gminie Kurzętnik.

Na podstawie ww. Zarządzenia wprowadzono dzienną zryczałtowaną opłatę za przygotowanie posiłku w szkole w wysokości 5 zł, zobowiązując tym samym do jej ponoszenia również rodziny, których dochód nie przekraczał 150% kryterium dochodowego (jak również 100% kryterium dochodowego), uprawniającego, zgodnie z zapisami wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 oraz ustawy o pomocy społecznej, do bezpłatnego korzystania z tej formy pomocy.

Ponadto o prawie do nieodpłatnego korzystania z posiłku w szkole stanowiły również uchwały podjęte przez Radę Gminy Kurzętnik, które na dzień wprowadzania Zarządzenia nadal obowiązywały.

W związku z powyższym, Wójt Gminy Kurzętnik, wprowadzając ww. Zarządzenie, naruszył spoczywający na Nim obowiązek wykonywania uchwał podjętych przez Radę Gminy, o którym mowa w art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.).

Działanie to spowodowało, że rodziny o niskim statusie materialnym, których dochody kształtowały się poniżej kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej, a które wpisywały się w system pomocy społecznej, zostały pozbawione przysługujących im praw.

Wojewoda Warmińsko-Mazurski wydał rozstrzygnięcie nadzorcze stwierdzające nieważność Zarządzenia Wójta Gminy Kurzętnik, z uwagi na brak podstaw prawnych do jego wydania. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Olsztynie oddalił skargę Wójta Gminy na rozstrzygnięcie wojewody.

Osobą odpowiedzialną za ww. nieprawidłowość jest Wójt Gminy Kurzętnik. Przyczyną wystąpienia nieprawidłowości było niestosowanie przez Wójta Gminy obowiązujących przepisów prawa.

W wyniku analizy dokumentacji nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień, w zakresie:

1. Sposobu wnioskowania o środki z dotacji przeznaczonej na realizację wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 oraz weryfikacji

zgłoszonych potrzeb, co stanowiło podstawę do dokonywania zmian w planie dotacji dla Gminy Kurzętnik w rozdziale 85230 § 2030 – „Pomoc w zakresie dożywiania”.

2. Terminu i trybu załatwiania spraw, wynikających z ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2020 r., poz. 256).

W zakresie spraw poddanych kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości i uchybienie:

1. Brak wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków, wbrew art. 152 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r., poz. 869 ze zm.).
Powyższa nieprawidłowość skutkowałą trudnościami w zakresie precyzyjnego i właściwego rozliczenia wydatkowanych środków z dotacji, jak i wkładu własnego.
Osobami odpowiedzialnymi za ww. nieprawidłowość są główny księgowy oraz dyrektor Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kurzętniku, jak również skarbnik gminy Kurzętnik.
2. W 2 przypadkach brak dokumentów, na podstawie których ustalono dochód rodziny z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku, co jest niezgodne z art. 107 ust. 5b i 5d w związku z art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.
Na dzień kontroli nie stwierdzono skutków powyższej nieprawidłowości.
3. W 2 przypadkach brak ustalenia dochodu z miesiąca złożenia wniosku, wbrew art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej. Do dochodu strony wliczono dochód utracony.
Powyższa nieprawidłowość skutkowałą ustaleniem dochodu niezgodnie z przepisami prawa.
4. W 2 przypadkach (dot. 1 sprawy), brak w wywiadach aktualizacyjnych dot. rezygnacji z dożywiania dziecka, podpisu strony.
Powyższa nieprawidłowość mogła skutkować brakiem wiedzy strony o ustaleniach zawartych w wywiadzie.
5. W 22 przypadkach decyzje administracyjne zawierały podstawy prawne, których nie zawiera ustawa o pomocy społecznej (tj. art. 48 ust. 4 i 5), co jest niezgodne z art. 107 § 1 pkt 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.
Powyższa nieprawidłowość mogła skutkować wydaniem decyzji z naruszeniem przepisów prawa.
6. W 3 przypadkach błędnie wyliczony dochód rodziny oraz dochód na osobę w rodzinie, niezgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej. Sprawa szczegółowo opisana w protokole z kontroli str. 16.
Powyższa nieprawidłowość mogła skutkować niezasadnym przyznaniem pomocy w formie posiłku.

7. W 3 przypadkach, w decyzji oraz w wywiadzie widniały różne kwoty ustalonego dochodu rodziny i dochodu na osobę w rodzinie.
Na dzień kontroli nie stwierdzono skutków powyższego uchybienia.

Osobą odpowiedzialną za powstałe nieprawidłowości i uchybienie jest dyrektor Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kurzętniku. Przyczyną wystąpienia nieprawidłowości i uchybienia był niedostateczny nadzór ze strony dyrektora, jak również niestosowanie, przez osoby odpowiedzialne za realizację zadań, obowiązujących przepisów prawa.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami i uchybieniem, działając w oparciu o art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2019 r., poz. 1507 ze zm.) wnoszę o podjęcie przez Państwa stosownych działań mających na celu ich wyeliminowanie oraz niezwłoczną realizację następujących zaleceń:

1. Prowadzić wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków, zgodnie z art. 152 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r., poz. 869 ze zm.).
2. Dokumentować dochód rodziny stosownie do art. 107 ust. 5b i 5d ustawy z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej (Dz.U. z 2019 r., poz. 1507 ze zm.).
3. Dochód rodziny/dochód na osobę w rodzinie ustalać zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
4. Aktualizacje rodzinnych wywiadów środowiskowych przeprowadzać zgodnie z art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Informacje zawarte w wywiadzie potwierdzać podpisem strony, z którą został przeprowadzony wywiad.
5. W decyzjach administracyjnych, zawierać podstawy prawne właściwe ze względu na rodzaj udzielanej pomocy, zgodnie z art. 107 § 1 pkt 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2020 r., poz. 256).
6. W decyzjach administracyjnych zawierać kwoty dochodu rodziny/kwoty dochodu na osobę w rodzinie, zgodne z dochodami ustalonymi w drodze wywiadu środowiskowego.
7. Zaprzestać pobierania opłat za posiłek w szkole od osób/rodzin, których dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego, określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, stosownie do wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 oraz Uchwał podjętych przez Radę Gminy Kurzętnik Nr III/37/18 oraz Nr III/38/18 z dnia 28 grudnia 2018 r.

Proszę o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego o realizacji zaleceń, powołując się na znak pisma.

Jednocześnie na podstawie art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od daty otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.

W przypadku nieuwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni obowiązana jest do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków.

W przypadku uwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń, o których mowa wyżej, jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, o których mowa w art. 128 ust. 1, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych przez wojewodę zastrzeżeń.

**Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO**

***Joanna Kastrau*
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej**